

**ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
"ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"**

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року
зі Звітом незалежного аудитора

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року

ЗМІСТ

Звіт незалежного аудитора	
Заява про відповідальність управлінського персоналу за складання й затвердження фінансової звітності	1
Звіт про сукупні доходи	2
Звіт про фінансовий стан	3
Звіт про рух грошових коштів	4
Звіт про зміни у власному капіталі	5
Примітки до фінансової звітності	6-33

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Власникам та управлінському персоналу Львівського комунального підприємства "Львівелектротранс"

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Львівського комунального підприємства "Львівелектротранс" (надалі – "Компанія"), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2017 року, та звіту про сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних в розділі "Основа для думки із застереженням", фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2017 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Основа для думки із застереженням

Як зазначено у Примітці 14 до фінансової звітності, через значний вік багатьох об'єктів основних засобів, Компанія не має обґрунтованих доказів, що підтверджують їх первісну вартість. Крім цього, норми, що використовувала Компанія для обчислення витрат на амортизацію основних засобів до 1 квітня 2011 року, не відображали структуру споживання Компанією економічних вигід від експлуатації основних засобів, що є відхиленням від Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 16 "Основні засоби". Також Компанія не проводить перевірку основних засобів на ознаки знецінення, що є відхиленням від Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 36 "Зменшення корисності активів".

Як зазначено у Примітці 19 до фінансової звітності, Компанія не володіє документами щодо внесків у статутний капітал в розмірі 60 839 тис.грн. Як результат, ми не змогли визначити необхідність коригувань, що могли б вплинути на фінансову звітність.

Компанія визнає виручку від реалізації разових проїзних квитків на момент їхнього продажу. Через технологічні обмеження Компанія не може визначити ступінь завершеності послуг за реалізованими разовими квитками. Нам не вдалось визначити можливий вплив необхідних коригувань на фінансову звітність.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Кодексом Етики Професійних бухгалтерів, виданим Радою з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів ("Кодекс етики"), та згідно з етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та вимог Кодексу етики. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Пояснювальний параграф

Не модифікуючи нашу думку щодо фінансової звітності, звертаємо увагу на примітку 2, яка розкриває поточні умови функціонування Компанії в Україні. Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги ці питання.

Параграф з інших питань

Цей звіт може бути надано тільки власникам та управлінському персоналу Компанії, представникам Європейського банку реконструкції та розвитку і не має використовуватися будь-ким іншим, крім зазначених вище сторін.

Суттєва невизначеність щодо безперервності діяльності

Не змінюючи нашої думки, звертаємо увагу на те, що у зв'язку з обставинами, викладеними в примітці 19 до фінансової звітності, Компанія отримує значну фінансову підтримку від місцевих та державних органів влади. Також звертаємо увагу на Примітки 20 та 28 до фінансової звітності, в яких зазначено про недотримання Компанією окремих умов кредитних договорів. Ці обставини, які разом з іншими питаннями зазначеними у Примітці 3.4, вказують на існування суттєвої невизначеності, яка може поставити під значний сумнів здатність Компанії безперервно продовжувати свою діяльність у разі відсутності фінансової підтримки у майбутньому. Висловлюючи нашу думку із застереженням, ми не брали до уваги це питання.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та належними для використання їх як основи для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.
- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії.
- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.
- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму аудиторському звіті до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого аудиторського звіту. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі.
- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві результати аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Партнер із завдання: Роман Білик

Місто Львів, 18 травня 2018 року

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ЗА СКЛАДАННЯ Й ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Нижченаведена заява, яку необхідно розглядати разом з описом обов'язків незалежного аудитора, що містяться в наведеному вище Звіті незалежного аудитора, зроблена з метою розмежування відповідальності управлінського персоналу львівського комунального підприємства "Львівелектротранс" (надалі "Компанія") і зазначеного незалежного аудитора, стосовно фінансової звітності Компанії.

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за складання фінансової звітності, що відображає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2017 року, її фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що минув на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності ("МСФЗ").

У процесі складання фінансової звітності управлінський персонал Компанії відповідає за:

- Вибір належних принципів бухгалтерського обліку та їх послідовне застосування;
- Застосування обґрунтованих оцінок і допущень;
- Дотримання відповідних МСФЗ й розкриття всіх істотних відхилень у примітках до фінансової звітності;
- Складання фінансової звітності виходячи з припущення, що Компанія буде продовжувати свою діяльність у найближчому майбутньому, за винятком випадків, коли таке припущення неправомірне.

Управлінський персонал також несе відповідальність за:

- Розробку, впровадження й забезпечення функціонування ефективної й надійної системи внутрішнього контролю;
- Підтримку системи бухгалтерського обліку, що дозволяє в будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансовий стан Компанії та забезпечити відповідність фінансової звітності вимогам МСФЗ;
- Вживання заходів, у межах своєї компетенції, для забезпечення збереження активів Компанії;
- Запобігання й виявлення фактів шахрайства та інших зловживань.

Фінансова звітність Компанії станом на 31 грудня 2017 року затверджена її управлінським персоналом 16 травня 2018 року.

Директор / Береза О.І.

Головний бухгалтер / Давиденко А.П.

М.П.

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ЗВІТ ПРО СУКУПНІ ДОХОДИ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Примітка	2017	2016
Виручка від реалізації	6	108 177	84 984
Собівартість реалізації	7	(215 724)	(128 387)
Валовий дохід (збиток)		(107 547)	(43 403)
Адміністративні витрати	8	(18 501)	(11 188)
Витрати на збут	9	(1 725)	(2 660)
Інші операційні доходи	10	17 226	9 650
Інші операційні витрати	11	(11 339)	(7 138)
Операційний прибуток (збиток)		(121 886)	(54 739)
Фінансові доходи (витрати)	12	(18 212)	588
Прибуток (збиток) від неопераційних курсових різниць		(46 028)	(8 959)
Результат до оподаткування		(186 126)	(63 110)
Витрати з податку на прибуток	13	-	-
Чистий прибуток (збиток) за період		(186 126)	(63 110)

Директор / Береза О.І.

Головний бухгалтер / Давиденко А.П.

М.П.

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"**ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
на 31 грудня 2017 року**

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Примітка	31.12.2017	31.12.2016
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Основні засоби	14	516 208	460 149
Нематеріальні активи		448	575
		516 656	460 724
Оборотні активи			
Запаси	15	15 847	12 337
Торгова та інша дебіторська заборгованість	16	1 394	1 339
Передоплати та інші оборотні активи	17	2 849	1 264
Грошові кошти та їх еквіваленти	18	10 721	9 748
		30 811	24 688
Разом активи		547 467	485 412
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Власний капітал			
Статутний капітал	19	665 586	423 643
Додатковий капітал		979	1 052
Накопичений збиток		(481 034)	(294 908)
		185 531	129 787
Довгострокові зобов'язання			
Кредити та позики	20	246 506	243 238
Цільове фінансування	21	39 981	44 065
Резерви та забезпечення	22	5 871	5 702
		292 358	293 005
Поточні зобов'язання			
Кредити та позики	20	40 147	33 859
Торгова та інша кредиторська заборгованість	23	14 697	15 388
Цільове фінансування	21	4 084	4 516
Податкові зобов'язання	24	152	966
Резерви та забезпечення	22	10 422	7 212
Аванси отримані та інші оборотні зобов'язання		76	679
		69 578	62 620
Разом зобов'язання		361 936	355 625
Разом капітал та зобов'язання		547 467	485 412

Директор / Береза О.І.

Головний бухгалтер / Давиденко А.П.

М.П.

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"**ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року**
(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	2017	2016
Рух грошових коштів від операційної діяльності		
Виручка від реалізації	66 974	55 903
Отримано субсидій, дотацій з бюджету	50 000	35 631
Неустойки від боржників (штрафи, пені)	515	179
Інші надходження	2 633	2 404
Оплата постачальникам	(51 237)	(66 439)
Заробітна плата працівників	(92 486)	(56 799)
Внески до соціальних фондів	(25 224)	(21 193)
Податок на додану вартість сплачений	(1 029)	(962)
Інші податки сплачені	(148)	(13 946)
Відсотки сплачені	(16 626)	(8 884)
Витрати на відрядження	(307)	(163)
Інші платежі	(1 498)	(1 899)
Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності	(68 433)	(76 168)
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності		
Придбання необоротних активів	(56 822)	(206 822)
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності	(56 822)	(206 822)
Рух грошових коштів від фінансової діяльності		
Надходження власного капіталу	162 665	100 132
Отримання позик	-	154 359
Погашення позик	(37 404)	(17 353)
Отримання цільового фінансування	-	-
Чистий рух грошових коштів від фінансової діяльності	125 261	237 138
Чистий рух грошових коштів за період	6	(45 852)
Залишок грошових коштів на початок періоду	9 748	49 452
Вплив змін валютних курсів	967	6 148
Залишок грошових коштів на кінець періоду	10 721	9 748

Директор / Береза О.І.

Головний бухгалтер / Давиденко А.П.

М.П.

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Статутний капітал	Додатковий капітал	Накопичений збиток	Усього
Станом на 31 грудня 2015 року	294 223	1 125	(231 798)	63 550
Внески до статутного капіталу	129 420	-	-	129 420
Амортизація безоплатно отриманих основних засобів	-	(73)	-	(73)
Чистий збиток за рік	-	-	(63 110)	(63 110)
Станом на 31 грудня 2016 року	423 643	1 052	(294 908)	129 787
Внески до статутного капіталу	241 943	-	-	241 943
Амортизація безоплатно отриманих основних засобів	-	(73)	-	(73)
Чистий збиток за рік	-	-	(186 126)	(186 126)
Станом на 31 грудня 2017 року	665 586	979	(481 034)	185 531

Директор / Береза О.І.

Головний бухгалтер / Давиденко А.П.

М.П.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

1. Інформація про Компанію та основні напрямки її діяльності

Львівське комунальне підприємство "Львівелектротранс" (далі — "Компанія") зареєстровано внаслідок перереєстрації Державного міського комунального підприємства "Львівелектротранс" згідно з наказом №242 від 7 грудня 2001 року "Про перейменування підприємства". Компанія перейшла в підпорядкування Львівській Міській Раді з 1 січня 1992 року згідно з Рішенням Виконавчого Комітету Львівської Обласної Ради народних депутатів № 728 від 27 грудня 1991 року. На даний час Компанія діє згідно зі Статутом як юридична особа, що здійснює свою діяльність на основі повної економічної відповідальності, власного фінансування та самокупності. Операційні активи належать місту Львів, однак вони передані Компанії на правах повного господарського відання. Компанія безпосередньо підпорядкована Виконавчому комітету Львівської Міської Ради. Основні види діяльності Компанії — пасажирські перевезення трамваями та тролейбусами. Середня численність працівників Компанії в 2017 році становила 1 031 особа (2016: 1 124).

2. Умови функціонування Компанії в Україні

Українській економіці, як і раніше, притаманні ознаки та ризики ринку, що розвивається. Такі особливості включають, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, відносно високим рівнем інфляції та наявністю валютного контролю, що не дозволяє національній валюті бути ліквідним засобом платежу за межами України. Стабільність економіки України в значній мірі залежить від політики та дій уряду, спрямованих на реформування адміністративної та правової систем, а також економіки в цілому. На українську економіку впливають ринкові коливання та зниження темпів економічного розвитку у світовій економіці. Як наслідок, операціям в Україні властиві ризики, не типові для країн із розвинутою економікою.

З кінця 2013 року Україна знаходиться під впливом політичних та економічних потрясінь:

- Автономна Республіка Крим була анексована Російською Федерацією;
- Політична нестабільність та сепаратистські рухи на території Східної України перетворились у збройний конфлікт у частині Луганської та Донецької областей, спричинивши втрату Урядом України контролю над цими територіями;
- Українська гривня продовжує девальвувати відносно основних світових валют і, як наслідок, для підтримки стабільності економіки необхідні значні фінансові вливання.

Стабілізація економічної та політичної ситуації залежить, значною мірою, від ефективності здійснюваних Українським Урядом та НБУ заходів. Наразі, подальший розвиток економічних та політичних подій, так само як і вплив цих змін на діяльність Компанії, її контрагентів є непередбачуваним.

Фінансова звітність відображає поточну оцінку провідним управлінським персоналом потенційного впливу економічної ситуації в Україні на діяльність і фінансовий стан Компанії. Подальші зміни економічної ситуації в країні можуть суттєво відрізнятись від оцінки управлінського персоналу.

3. Основа складання фінансової звітності

3.1. Заява про відповідність

Цю фінансову звітність складено відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності ("МСФЗ"), затвердженими Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку ("РМСБО"), а також тлумаченнями, випущеними Комітетом із Тлумачень міжнародної фінансової звітності ("КТМФЗ").

Компанія здійснює поточний облік у відповідності до Положень (стандартів) фінансової звітності (ПсБО). Фінансова звітність відрізняється від фінансової звітності складеної відповідно до П(С)БО, оскільки вона містить певні коригування, що не були відображені у облікових записях Компанії, проте які є необхідними для презентації фінансового стану Компанії, її фінансових результатів та грошових коштів у відповідності до МСФЗ.

3.2. Основа оцінки та подання інформації

Цю фінансову звітність складено на основі принципів нарахування та історичної собівартості.

На практиці сутність операцій та інших обставин і подій не завжди відповідає тому, що витікає з їх юридичної форми. У своїй фінансовій звітності Компанія організувала та здійснює облік і відображає господарські операції та інші події не тільки відповідно до їх юридичної форми, але відповідно до їх змісту та економічної суті.

3.3. Функціональна валюта та валюта подання

Функціональною валютою Компанії є українська гривня, що є валютою середовища, в якому здійснюються всі господарські операції. Українська гривня не є повністю конвертованою валютою за межами території України.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Фінансову звітність складено в тисячах гривень з заокругленням до цілих, якщо окремо не зазначено інше.

Українська гривня є також валютою подання для цілей цієї фінансової звітності.

3.4. Суттєві судження, облікові оцінки та припущення управлінського персоналу

Підготовка фінансової звітності згідно з МСФЗ вимагає від керівництва Компанії суджень та здійснення оцінок і припущень, які впливають на застосування облікової політики до суми активів, зобов'язань, доходів та витрат, які визнані у фінансовій звітності, а також на розкриття інформації про умовні активи та зобов'язання.

Оцінки та припущення керівництва базуються на інформації, яка доступна на дату складання фінансової звітності. Фактичні результати можуть відрізнятися від поточних оцінок. Ці оцінки та припущення періодично переглядаються і, в разі необхідності коригувань, такі коригування відображаються у складі фінансових результатів за той період, в якому про них стало відомо. Інформацію про найбільш суттєві облікові оцінки та припущення керівництва Компанії наведено нижче.

Примітка 13 — можливість відшкодування відстрочених податків.

Керівництво Компанії прийняло рішення визнавати відстрочені податкові активи у разі наявності достовірних оцінок, які будуть вказувати на можливість використання відстрочених податкових активів у майбутньому.

Примітка 14 — попередні оцінки строків корисної експлуатації основних засобів та нематеріальних активів. Керівництво Компанії впевнене, що оцінені строки використання основних засобів та нематеріальних активів достовірно відображають очікувану корисність споживання економічних вигід від основних засобів та нематеріальних активів.

Примітка 15 — забезпечення на знецінення запасів.

Керівництво Компанії проводить оцінку запасів на ознаки знецінення, та визнає резерв на забезпечення, який у достатній мірі відображає чисту реалізаційну вартість запасів, коли вона є нижчою за собівартість.

Примітка 16 — резерв на торговельну та іншу дебіторську заборгованість.

Керівництво Компанії проводить оцінку торгової та іншої дебіторської заборгованостей на ознаки знецінення та визнає резерв сумнівних боргів, який у достатній мірі відображає суму очікуваного відшкодування дебіторської та іншої заборгованостей.

Примітка 17 — резерв на передоплати постачальникам.

Керівництво Компанії проводить оцінку виданих передоплат постачальникам на ознаки знецінення та визнає резерв сумнівних боргів, який у достатній мірі відображає суму очікуваного відшкодування передоплат виданих постачальникам.

Примітка 22 — Резерв на оплати штрафних санкцій.

Резерв на оплати штрафних санкцій створюється, виходячи з оцінки Компанією витрат, пов'язаних з оплатою штрафних санкцій за відповідними судовими рішеннями. Компанія може відхилитися від графіку виплати штрафних санкцій або розпочати оскарження їх у суді, тому фактичні витрати від настання зобов'язань Компанії з оплати штрафних санкцій можуть перевищувати оцінки. Нарахування та використання резерву оплати штрафних санкцій може бути істотним та відрізнятися від попередніх оцінок.

Примітка 23 — торгова та інша кредиторська заборгованість.

Керівництво прийняло рішення щодо дисконтування довгострокової та поточної торгової кредиторської заборгованості у випадку їх суттєвого впливу на фінансову звітність Компанії".

Застосування МСБО (IAS) 29 "Фінансова звітність в умовах гіперінфляції"

Компанія не застосовувала вимоги МСБО 29, який передбачає перерахунок фінансової звітності у країні з гіперінфляційною економікою, виходячи з таких припущень та оцінок:

- МСБО 29 визначає за краще, щоб всі компанії і банки, які здійснюють свою діяльність в умовах гіперінфляції в одній країні, повинні застосовувати вимоги МСБО 29, починаючи з одного і того ж періоду. Управлінському персоналу Компанії невідомо про початок застосування українськими компаніями МСБО 29. Крім того, фактичні приклади публічних українських компаній і банків свідчать про незастосування МСБО 29 під час складання своєї проміжної фінансової звітності в межах річного звітного періоду, що закінчується 31 грудня 2017 року та 31 грудня 2016 року;
- Міністерство фінансів України, як орган відповідальний за державну політику в області бухгалтерського обліку, не визнав українську економіку гіперінфляційною. Цього також не зробили міжнародні організації, що в тій чи

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

іншій мірі співпрацюють з Україною (зокрема, Міжнародний Валютний Фонд);

- Поточна економічна ситуація була досягнута за рахунок разових надзвичайних подій в країні, викликаних в першу чергу не економічними чинниками. Управлінський персонал не очікує, що загострення нестабільної економічної ситуації триватиме в осяжному майбутньому.

Припущення щодо функціонування Компанії у найближчому майбутньому

У найближчому майбутньому Компанія буде продовжувати підпадати під вплив нестабільної економіки в країні. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції й можливість відшкодування вартості активів Компанії, її здатність обслуговувати й погашати свої зобов'язання в міру настання строків їх оплати.

Протягом звітної періоду Компанії не вдалось дотриматись окремих умов кредитного договору, внаслідок чого кредитором може вимагатись дострокове погашення кредитів на загальну суму 286 181 тис. грн. Крім того, фінансова звітність Компанії характеризується низькою ліквідністю, фінансування поточної діяльності Компанії здійснюється в основному за рахунок внесків у статутний капітал. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції й можливість відшкодування вартості активів Компанії, її здатність обслуговувати й погашати свої зобов'язання в міру настання строків їх оплати.

Для виконання своїх зобов'язань щодо погашення кредиту Компанія підписала договір гарантії, відшкодування та підтримки проекту із власником, Львівською міською радою. Таким чином фінансова звітність підготовлена із врахуванням припущення про безперервність функціонування Компанії в майбутньому, не містить жодних коригувань, які б могли виникнути, якби Компанії довелось достроково погашати кредити, або якби Компанія не змогла продовжувати свою діяльність у майбутньому і реалізовувати активи в ході своєї операційної діяльності.

3.5. Застосування нових та змінених МСФЗ

Облікові політики, використані при складанні цієї фінансової звітності, відповідають тим, що були використані при складанні фінансової звітності за 2016 рік за винятком застосування нових стандартів, що набули чинності з 1 січня 2017 року. Компанія не застосовувала жодного іншого стандарту, тлумачення чи зміни, що були опубліковані, але ще не набрали чинності.

Хоча ці зміни застосовуються вперше у 2017 році, вони не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Компанії. Характер і вплив кожної зміни описано нижче:

(IAS) 7 "Звіт про рух грошових коштів" - Ініціатива з Розкриття

Поправки вимагають від компаній здійснення розкриттів, які нададуть змогу користувачам фінансової звітності оцінити зміни у зобов'язаннях, що виникли в результаті фінансової діяльності. При цьому варто розкривати зміни в зобов'язаннях зумовлені як грошовими потоками, так і не грошовими операціями.

Додатково вимога щодо розкриття застосовується і до змін у фінансових активах, у випадку, якщо грошові потоки від таких фінансових активів були, або в майбутньому будуть, відображені у складі грошових потоків від фінансової діяльності.

Компанія здійснила відповідні розкриття за звітний та попередній звітні періоди у примітці 20.

МСБО (IAS) 12 "Податок на прибуток" – Визнання відстроченого податкового активу від нереалізованих збитків

Поправки роз'яснюють засади обліку відстрочених податкових активів від нереалізованих збитків, отриманих в результаті обліку боргових інструментів за їх справедливою вартістю. Зокрема зазначається, що нереалізовані збитки, отримані в результаті обліку боргових інструментів за їх справедливою вартістю та оцінюваних за собівартістю для цілей податкового обліку, спричиняють виникнення тимчасових різниць, що підлягають врахуванню незалежно від намірів держателя боргового інструменту відшкодувати вартість такого інструмента від його продажу чи використання.

Компанія повинна оцінювати відстрочений податковий актив у поєднанні з іншими відстроченими податковими активами. У випадку, якщо податкове законодавство обмежує використання податкових збитків, компанія повинна оцінювати відстрочений податковий актив у поєднанні з іншими відстроченими податковими активами того ж виду.

Крім того, поправки надають вказівки щодо того, як компанія повинна прогнозувати майбутні оподатковуваний доходи та окреслює випадки, в яких оподатковуваний дохід може включати відновну вартість певних активів, що перевищує їх балансову вартість.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Компанія застосувала зміни ретроспективно. Однак, їхнє застосування не мало впливу на фінансовий стан та результати діяльності Компанії, оскільки Компанія не має тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню щодо активів, що підпадають під вищеописані зміни.

Цикл щорічних змін МСФЗ 2014-2016 років

Зміни, що стосуються МСФЗ (IFRS) 12 "Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання": Внесено уточнення щодо того, що вимоги щодо розкриття інформації окрім описаних в пунктах В10-В16 застосовуються тільки якщо компанія має частину участі у спільних компаніях, дочірніх підприємствах та асоційованих компаніях, що класифіковані як "на продаж" та "призупинення діяльності".

Компанія застосувала зміни ретроспективно. Однак, їхнє застосування не мало впливу на фінансовий стан та результати діяльності Компанії, оскільки Компанія не має частки участі в інших суб'єктах господарювання.

4. Основні положення облікової політики

Цю фінансову звітність складено відповідно до вимог МСФЗ, які були чинними на звітну дату. Основні принципи облікової політики, прийняті при підготовці цієї фінансової звітності, наведені нижче.

Ця політика послідовно застосовувалася протягом всіх звітних періодів, які представлені в даній фінансовій звітності.

Операції в іноземній валюті

Операції в іноземній валюті первісно відображаються у гривнях за обмінним курсом, що діє на дату операції. Монетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у гривні за курсом, що діє на звітну дату. Прибутки і збитки, які виникли в результаті здійснення розрахунків за даними операціями і від перерахунку монетарних активів і зобов'язань, виражених в іноземній валюті за обмінним курсом на кінець року, відображаються у складі прибутку/збитку від курсових різниць в звіті про сукупні доходи.

Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються в гривні за обмінним курсом, що діяв на дату первісної операції. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату визначення справедливої вартості.

Визнання доходів та витрат

Доходи Компанії включають доходи від реалізації проїзних квитків, компенсації пільгового проїзду з державного бюджету, послуг електротехнічного характеру та інших активів.

Виручка від реалізації проїзних квитків визнається в складі прибутку чи збитку в момент їхнього продажу. Через технологічні обмеження Компанія не може визначити ступінь завершеності послуг за реалізованими разовими квитками.

Виручка за договорами про надання послуг визнається в складі прибутку чи збитку за період в тій частині, яка відноситься до завершеності робіт згідно з договором на звітну дату. Вартість виконання робіт за договором визначається на основі огляду (інспектування) виконаних об'ємів робіт і затверджується шляхом підписання акту виконаних робіт.

Як комунальне підприємство, Компанія має право на отримання компенсації з державного бюджету за безкоштовний та пільговий проїзд громадян. Сума компенсації залежить від різноманітних факторів і умов. У зв'язку з невизначеністю щодо суми та строків отримання такого відшкодування Компанія визнає ці компенсації у складі виручки від реалізації на підставі принципу нарахування в межах затверджених річних асигнувань з державного бюджету.

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, інших активів) визнається на підставі принципу нарахування в разі наявності всіх наведених нижче умов:

- покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив); Компанія не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);
- сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод Компанії; та витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

Не визнаються доходами:

- сума податку на додану вартість, інші податки і обов'язкові платежі, що підлягають перерахуванню до бюджету й позабюджетних фондів;
- сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента, принципала тощо;
- сума авансу в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг);

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- сума завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено відповідним договором; надходження, що належать іншим особам.

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості між відповідними звітними періодами.

Для визнання доходів та витрат необхідним є також дотримання нижченаведених умов.

Реалізація послуг, товарів та інших матеріальних активів

Дохід від реалізації послуг, товарів та інших матеріальних активів визнається, коли покупець передано всі суттєві ризики та винагороди, пов'язані з власністю на актив, що, як правило, збігається з передачею права власності на актив, яка відбувається після його поставки.

Фінансові доходи та витрати

По всіх фінансових інструментах, які оцінюються за амортизованою собівартістю, відсоткові доходи та витрати визнаються з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Відсотковий дохід відноситься до фінансових доходів у звіті про сукупні доходи.

Всі відсоткові та інші витрати, пов'язані з отриманням кредитів та інших видів фінансування, відносяться на витрати періоду, в якому вони виникають та відображаються у складі фінансових витрат, за винятком витрат на позики, які безпосередньо стосуються придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу.

Інші доходи та витрати

Інші доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку і звітності в момент їх виникнення (понесення) за принципами нарахування та відповідності незалежно від дати надходження чи сплати коштів.

Податки

Поточний податок на прибуток

Нарахування поточного податку на прибуток обчислюється відповідно до законодавства України. Воно базується на результатах поточного року, скоригованих на витрати, що підлягають вирахуванню, або на статтях, що підлягають оподаткуванню. Ставки податку та податкове законодавство, що використовуються для розрахунку цієї суми, - це ставки та закони, які були чинними на звітну дату.

Відстрочений податок на прибуток

Відстрочений податок на прибуток розраховується на дату складання звітності за всіма тимчасовими різницями між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового обліку і вартістю, що враховується в податковому обліку.

Відстрочене податкове зобов'язання визнається за всіма тимчасовими різницями, що підлягають оподаткуванню, окрім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первісного визнання гудвілу або активу чи зобов'язання в господарській операції, що не є об'єднанням бізнесу, і яке на момент здійснення операції не впливає ані на бухгалтерський прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток; і
- відносно тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню, пов'язаних з інвестиціями в дочірні, асоційовані підприємства та з частками у спільних підприємствах, якщо материнська компанія здатна контролювати визначення часу сторнування тимчасової різниці та існує ймовірність того, що тимчасова різниця не сторнуватиметься в недалекому майбутньому.

Відстрочений податковий актив визнається щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, а також при перенесенні на наступні періоди невикористаних податкових збитків і невикористаних податкових пільг, якщо існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна застосувати тимчасову різницю, що підлягає вирахуванню, а також невикористані податкові збитки і невикористані податкові пільги, за винятком ситуацій, коли:

- відстрочений податковий актив, що стосується тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, виникає в результаті первісного визнання активу або зобов'язання в господарській операції, що не є об'єднанням бізнесу,

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року
(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)**

- і який на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток чи збиток; і
- відносно тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, пов'язаних з інвестиціями в дочірні, асоційовані підприємства та з частками у спільних підприємствах, відстрочені податкові активи визнаються, тільки якщо існує ймовірність сторнування тимчасових різниць у недалекому майбутньому і буде отриманий прибуток, що підлягає оподаткуванню, відносно якого можна застосувати тимчасову різницю.

Балансова вартість відстроченого податкового активу переглядається в кінці кожного звітного періоду і зменшується, якщо більше не існує ймовірності отримання достатнього оподаткованого прибутку, який дозволив би використати вигоду від такого відстроченого податкового активу повністю або частково.

Невизнані податкові активи в кінці кожного звітного періоду переоцінюються і визнаються тією мірою, якою стає ймовірним, що майбутній оподатковуваний прибуток уможливіть використання відстроченого податкового активу.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються за ставками оподаткування, застосування яких очікується у періоді реалізації активу чи погашення за зобов'язанням, на основі ставок оподаткування та податкового законодавства, фактично або в значному ступені чинних на дату балансу.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються у випадку, коли Компанія має право та намір згортати поточні податкові активи та зобов'язання від одного й того ж податкового органу.

Зміни у відстрочених податкових активах та зобов'язаннях визнаються як компонент доходу або витрат з податку на прибуток, окрім випадків коли вони відносяться до елементів, що визнаються в іншому сукупному доході (наприклад, при переоцінці основних засобів) або напряму у капіталі. У такому випадку відстрочені податкові активи та зобов'язання визнаються у іншому сукупному доході або капіталі.

Основні засоби

Первісна вартість основних засобів складається з вартості їх придбання, включаючи невідшкодовані податки на придбання, а також будь-які витрати, пов'язані з приведенням засобів у робочий стан та їх доставкою до місця використання.

Після первісного визнання основні засоби обліковуються за історичною вартістю за вирахуванням амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Амортизація не нараховується в період будівництва і в період приведення основних засобів в стан, необхідний для можливості їх використання. Основні засоби, що були передані Компанії на правах повного господарського відання, відображені за скоригованою історичною собівартістю за мінусом накопиченої амортизації.

Під час створення, а також протягом діяльності, Компанії були передані основні засоби, що є комунальною власністю та які належать Компанії на правах повного господарського відання. Зазначені основні засоби відображені як внески до статутного капіталу або додаткового капіталу Компанії за історичною собівартістю за мінусом накопиченої амортизації на момент передачі.

Прибуток або збиток, що виникають внаслідок вибуття активу, визначаються як різниця між коштами, отриманими від його реалізації, та балансовою вартістю активу, та відображаються в Звіті про сукупні доходи.

Амортизація основних засобів розраховується на прямолінійній основі протягом визначеного строку корисної експлуатації активу:

Група основних засобів	Термін корисного використання, роки
Будівлі	15-70 років
Машини та обладнання	30 років
Транспортні засоби	10-40 років
Інші основні засоби	2-5 років

Ліквідаційна вартість усіх класів основних засобів встановлена на рівні 1 грн.

Амортизація основних засобів, внесених в статутний капітал Компанії, визнається у Звіті про сукупні доходи. Амортизація основних засобів, внесених через додатковий капітал Компанії, визнається шляхом зменшення додаткового капіталу.

Витрати на технічне обслуговування, понесені в процесі використання основних засобів, та використані для технічного обслуговування активів і для одержання первісно визначених економічних вигод від використання таких активів, визнаються як витрати періоду. Зміни та поліпшення, що можуть збільшити вартість використання, продовжити строк корисної експлуатації активів або покращити якість активів, капіталізуються.

Незавершене будівництво складається з витрат, прямо пов'язаних зі спорудженням основних засобів, включаючи відповідний розподіл прямо віднесених до нього змінних накладних витрат, понесених при будівництві. Незавершене будівництво не амортизується. Амортизація незавершеного будівництва, на тій самій основі, що й інших об'єктів основних засобів, починається, коли активи стають придатними до використання, тобто коли вони

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

встановлені у відповідному місці та перебувають у стані, в якому вони придатні для експлуатації, у спосіб визначений управлінським персоналом.

Нематеріальні активи

Придбані нематеріальні активи визнаються за собівартістю й амортизуються прямолінійним методом протягом очікуваного строку їх корисного використання.

Для нематеріальних активів терміни корисного використання встановлені в межах до 48-60 місяців.

Після первісного визнання нематеріальні активи враховуються по їхній собівартості за вирахуванням накопиченої амортизації, та будь яких накопичених збитків від зменшення корисності.

Зменшення корисності активів

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість матеріальних і нематеріальних активів, щоб визначити, чи існують ознаки того, що ці активи зазнали збитку від знецінення. Якщо такі ознаки існують, оцінюють суму очікуваного відшкодування активу, щоб визначити обсяг збитку від зменшення корисності (якщо він є). Якщо неможливо оцінити суму очікуваного відшкодування окремого активу, Компанія оцінює вартість одиниці, що генерує грошові потоки, до якої відноситься цей актив. Якщо є можливість ідентифікувати обґрунтовану та послідовну основу розподілу, корпоративні активи розподіляють на індивідуальні монетарні одиниці, які генерують грошові кошти; в інших випадках їх розподіляють на найменші групи монетарних одиниць для яких можна визначити обґрунтовану та послідовну основу розподілу.

Сума очікуваного відшкодування — це більша з двох оцінок: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж або вартості використання. Оцінюючи вартість використання, оцінені майбутні грошові потоки дисконтують до їхньої теперішньої вартості, застосовуючи ставку дисконту до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризику, притаманні для активу, для якого попередні оцінки майбутніх грошових потоків не коригувалися.

Якщо сума очікуваного відшкодування активу оцінюється меншою, ніж його балансова вартість, балансову вартість активу зменшують до суми його очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисності визнається у прибутку або збитку.

Якщо збиток від зменшення корисності у подальшому сторнується, балансову вартість активу збільшують до переглянутої попередньої оцінки суми її очікуваного відшкодування, але таким чином, щоб збільшена балансова вартість не перевищувала балансову вартість, яка була б визнана, якби не був визнаний збиток від зменшення корисності для цього активу у попередні роки.

Запаси

Запаси Компанії обліковуються за меншою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації.

Собівартість запасів включає витрати на придбання, переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан.

Витрати на придбання складаються з ціни придбання, ввізного мита та інших податків, а також витрат на транспортування, робіт з навантаження і розвантаження та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням активу.

Витрати на переробку включають прямі та накладні (постійні та змінні) виробничі витрати.

Інші витрати включаються в собівартість запасів лише тією мірою, якою вони були понесені при доставці запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан.

Не включаються до собівартості запасів та відносяться на витрати періоду, у якому вони були понесені, такі витрати:

- понаднормові суми відходів матеріалів, оплати праці та інших виробничих витрат;
- витрати на зберігання, крім тих витрат, які зумовлені виробничим процесом і є необхідними для наступного етапу виробництва;
- адміністративні накладні витрати, не пов'язані з доставкою запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведенням у теперішній стан;
- витрати на продаж.

Якщо запаси пошкоджені, повністю або частково застаріли або ціна їх продажу знизилася, їх вартість списується до чистої вартості реалізації. Таке списання можливе на індивідуальній основі або за подібними та взаємопов'язаними групами запасів. Приведення собівартості запасів до чистої вартості реалізації здійснюється за результатами щорічної інвентаризації. Попередня оцінка чистої вартості реалізації визначається виходячи з призначення запасів, коливань цін на запаси або продукцію, яка з них виробляється та інших чинників.

Вибуття запасів у виробництво, в результаті продажу або з інших причин здійснюється за принципом "перше надходження — перше вибуття" (ФІФО).

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти у касі, кошти на банківських рахунках та депозитах з терміном погашення до трьох місяців, а також інші короткострокові високоліквідні інвестиції, що готові до конвертації у заздалегідь визначену суму та мають незначний ризик зміни вартості.

Витрати на позики

Витрати на позики безпосередньо пов'язані із придбанням, будівництвом або виробництвом активів, які обов'язково забирають багато часу для підготовки до використання за призначенням або продажу (кваліфіковані активи), капіталізуються як частина первісної вартості активу.

Датою початку капіталізації є дата, коли Компанія вперше виконує всі умови, наведені нижче, а саме:

- а) понесла витрати, пов'язані з активом;
- б) понесла витрати на позики;
- в) веде діяльність, необхідну для підготовки активу до його використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат на позики продовжується до моменту, коли активи, в цілому, готові до використання або продажу.

Компанія капіталізує витрати на позики, яких можна би було уникнути, якщо б вона не понесла капітальні витрати на кваліфіковані активи. Витрати на позики капіталізуються за середньозваженою ставкою із витрат на запозичення, окрім коштів, які позичаються конкретно для отримання кваліфікованого активу. Якщо це трапляється, фактичні понесені витрати за позиками мінус інвестиційний дохід з тимчасової інвестиції цієї позики, за наявності, капіталізуються.

Усі інші витрати на позики визнаються у прибутку чи збитку в періоді, в якому вони понесені. Компанія капіталізує курсові різниці як частину витрат на позики, які виникають щодо позикового портфелю Компанії, деномінованого в іноземних валютах, у тих випадках, коли вони вважаються коригуванням витрат на виплату відсотків. Якщо чисті курсові різниці у фінансовому році не виправдані з економічної точки зору паритетом відсоткових ставок, вони не включаються в капіталізовані витрати.

Фінансові активи

Первісне визнання та оцінка

Фінансові активи, що входять до сфери застосування МСБО 39, класифікуються відповідно як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, позики і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, та фінансові активи, доступні для продажу.

Під час первісного визнання фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового активу не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового активу.

В момент первісного визнання фінансових активів Компанія відносить їх до відповідної категорії і, якщо це можливо і доцільно, наприкінці кожного фінансового року проводить аналіз таких активів на предмет перегляду відповідності категорії, до якої вони були віднесені.

Всі звичайні операції з придбання й продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Компанія бере на себе зобов'язання з придбання активу. До звичайних операцій з придбання або продажу відносяться операції з придбання або продажу фінансових активів, умови яких вимагають передачі активів у строки, встановлені законодавством або прийнятні на відповідному ринку.

Фінансові активи Компанії включають позики надані, а також торгіву та іншу дебіторську заборгованість.

Подальша оцінка

Нижче описано вплив класифікації фінансових активів при їх первісному визнанні на їх подальшу оцінку:

- Позики та дебіторська заборгованість

Позики та дебіторська заборгованість - це непохідні фінансові активи з фіксованими або платежами, які підлягають визначенню та не мають котирування на активному ринку. Після первісного визнання такі активи

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

оцінюються за амортизованою собівартістю, застосовуючи метод ефективного відсотка за вирахуванням збитку від зменшення корисності. Амортизована собівартість розраховується з врахуванням всіх гонорарів та додаткових комісійних зборів, які сплачені або отримані сторонами контракту, витрат на операцію та всіх інших премій чи дисконтів.

Прибутки та збитки за такими активами відображуються у звіті про сукупні доходи при припиненні визнання або зменшенні корисності таких активів, а також у процесі амортизації. Амортизація із застосуванням ефективною ставки відсотка включається до складу фінансових доходів в звіті про сукупні доходи.

Припинення визнання

Визнання фінансового активу (або, де доречно, частини фінансового активу, або частини групи подібних фінансових активів) припиняється, якщо:

- строк дії контрактних прав Компанії на грошові потоки від фінансового активу закінчився;
- Компанія зберігає контрактні права на одержання грошових потоків від фінансового активу, але бере на себе контрактне зобов'язання сплатити ці грошові потоки одному чи декільком одержувачам повністю без суттєвої затримки третій стороні на умовах "транзитної" угоди; та або
  - (а) передала практично всі ризики та винагороди від володіння активом, або
  - (б) не передала, але й не зберігає за собою всі ризики та винагороди від володіння активом, але передала контроль над цим активом.

У випадку, якщо Компанія передала контрактні права на одержання грошових потоків від фінансового активу, або уклала "транзитну угоду" та, при цьому, не передала, але й не зберегла в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом, а також зберегла контроль над ним, такий актив продовжує визнаватися в межах подальшої участі Компанії в цьому фінансовому активі. При цьому, визнається відповідне контрактне зобов'язання зі сплати отриманих грошових потоків кінцевим одержувачам.

Переданий фінансовий актив та визнане зобов'язання оцінюються на основі, яка відображає права та зобов'язання Компанії, створені або збережені при передачі активу.

Зменшення корисності

Наприкінці кожного звітного періоду Компанія оцінює чи є об'єктивне свідчення того, що корисність фінансового активу чи групи фінансових активів зменшилася. Корисність фінансового активу або групи фінансових активів зменшується і збитки від зменшення корисності виникають якщо, і тільки якщо, є об'єктивне свідчення зменшення корисності внаслідок однієї або кількох подій, які відбулися після первісного визнання активу, і така подія (або події) виникнення збитку впливає (впливають) на попередньо оцінені майбутні грошові потоки від фінансового активу або групи фінансових активів, які можна достовірно оцінити.

Об'єктивне свідчення того, що корисність фінансового активу або групи активів зменшилася, містить у собі спостережні дані, які привертають увагу утримувача активу до таких подій виникнення збитку як значні фінансові труднощі емітента або боржника, порушення контракту, таке як невиконання зобов'язань чи прострочення платежів відсотків або основної суми, ймовірність того, що позичальник оголосить банкрутство чи іншу фінансову реорганізацію. Також, до таких свідчень відносяться спостережні дані, що свідчать про зменшення, яке можна оцінити, попередньо оцінених майбутніх грошових потоків від групи фінансових активів з часу первісного визнання цих активів, такі як негативні зміни в стані платежів позичальників у групі або національні чи локальні економічні умови, які корелюють із невиконанням зобов'язань за активами у групі.

Фінансові зобов'язання

Первісне визнання

Фінансові зобов'язання, що входять до сфери застосування МСБО 39, класифікуються відповідно як фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку та інші фінансові зобов'язання, які оцінюються за амортизованою собівартістю за методом ефективною ставки відсотка.

В момент первісного визнання фінансових зобов'язань Компанія відносить їх до відповідної категорії. Під час первісного визнання фінансові зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового зобов'язання не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового зобов'язання.

Фінансові зобов'язання Компанії включають кредити та позики, а також торгіву та іншу кредиторську заборгованість.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Подальша оцінка

Нижче описано вплив класифікації фінансових зобов'язань при їх первісному визнанні на їх подальшу оцінку:

- Кредити та кредиторська заборгованість

Після первісного визнання кредити та позики, а також кредиторська заборгованість оцінюються за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка. Прибутки та збитки за такими фінансовими зобов'язаннями відображаються у звіті про сукупні доходи при припиненні визнання, а також у процесі амортизації із застосуванням ефективної ставки відсотка.

Амортизована собівартість розраховується з врахуванням всіх гонорарів та додаткових комісійних зборів, які сплачені або отримані сторонами контракту, витрат на операцію та всіх інших премій чи дисконтів. Амортизація із застосуванням ефективної ставки відсотка включається до складу фінансових витрат в звіті про сукупні доходи.

Припинення визнання

Компанія виключає фінансове зобов'язання зі звіту про фінансовий стан тоді, і тільки тоді, коли його погашають, тобто, коли заборгованість, визначену в контракті, погашено, анульовано або строк її дії закінчується.

Обмін одного фінансового зобов'язання на інше на суттєво відмінних умовах обліковується як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Подібно до цього, значну зміну умов існуючого фінансового зобов'язання або його частини обліковується як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сплаченою компенсацією визнається в прибутку чи збитку.

Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, торгівля якими здійснюється на активних ринках, на кожну звітну дату визначається виходячи з ринкової ціни котирування, без врахування витрат на операції.

Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, Компанія встановлює справедливую вартість, застосовуючи метод оцінювання. Методи оцінювання охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, посилення на поточну справедливую вартість іншого інструмента, який в основному є подібним, аналіз дисконтова них грошових потоків та інші моделі оцінки.

Згорання фінансових інструментів

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання згортається, а чиста сума подається в звіті про фінансовий стан якщо, і тільки якщо, Компанія має юридично забезпечене право на згорання визнаних сум та має намір погасити зобов'язання на нетто-основі або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

Оренда

Оренда класифікується як фінансова оренда, якщо вона передає в основному всі ризики та винагороди щодо володіння. Оренда класифікується як операційна оренда, якщо вона не передає всі основні ризики та винагороди щодо володіння. Орендні платежі за угодою про операційну оренду визнаються як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди. Коли Компанія виступає в ролі орендодавця і ризики та переваги по оренді не передаються організації-орендареві, загальна сума платежів за договорами операційної оренди визнається в звіті про сукупний дохід з використанням методу рівномірного визнання протягом терміну оренди.

Державні гранти

Державні гранти (субсидії, субвенції чи дотації) не підлягають визнанню доти, доки не має обґрунтованої впевненості в тому, що Компанія виконає умови їх надання, а також одержить гранти.

Державний грант, який стає дебіторською заборгованістю як компенсація витрат або збитків, які вже були понесені, визнається як дохід того періоду, в якому він стає дебіторською заборгованістю. Гранти, пов'язані з активами, що амортизуються, визнаються як дохід протягом тих періодів і в тих пропорціях, у яких нараховується амортизація на ці активи.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Забезпечення

Сума визнана як забезпечення є найкращою оцінкою видатків, необхідних для погашення теперішньої заборгованості на кінець звітної періоду. Забезпечення визнаються якщо Компанія має теперішню заборгованість (юридичну чи конструктивну) внаслідок минулої події, існує ймовірність, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення заборгованості та суму заборгованості можна достовірно оцінити. Якщо очікується, що деякі або всі видатки, потрібні для погашення забезпечення, компенсуються іншою стороною, така компенсація визнається окремим активом, коли фактично визначено, що компенсація буде отримана. Сума визнаної компенсації не повинна перевищувати суму забезпечення. Витрати, які пов'язані із забезпеченням, визнаються в звіті про прибутки та збитки за вирахуванням суми, визнаної для компенсації. У випадках, коли вплив вартості грошей в часі є суттєвим, сума забезпечення має бути теперішньою вартістю видатків, які, як очікується, будуть потрібні для погашення зобов'язання. Ставка дисконту повинна бути ставкою до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, характерних для зобов'язання. Якщо застосовується дисконтування, то збільшення суми забезпечення відображається в складі фінансових витрат звіту про сукупні доходи.

Умовні зобов'язання й умовні активи

Умовні зобов'язання не відображаються у фінансовій звітності за винятком випадків, коли існує ймовірність, що для погашення зобов'язання необхідним буде вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і можливо оцінити суму таких зобов'язань. Інформація про умовні зобов'язання розкривається в примітках до фінансової звітності, за винятком випадків, коли можливість відтоку ресурсів, які являють собою економічні вигоди, є малоімовірною.

Умовні активи не відображаються у фінансовій звітності, але інформація про них надається, коли стає можливим одержання економічних вигод. Якщо стало фактично визначеним, що відбудеться надходження економічних вигод, актив і пов'язаний з ним дохід визнаються у фінансових звітах того періоду, у якому відбулася зміна оцінок.

Зобов'язання із пенсійного забезпечення та інших виплатах працівникам

Державна пенсійна програма

Компанія сплачує поточні внески за державною пенсійною програмою для своїх працівників. Внески розраховуються як певний відсоток від загальної суми заробітної плати. Ці витрати відносяться до того ж періоду в звіті про сукупний дохід, що й відповідна сума заробітної плати.

Пенсійна програма з визначеною виплатою

Компанія зобов'язана компенсувати Пенсійному фонду України (далі, ПФУ) суми, що виплачуються ПФУ співробітникам Компанії, які працювали в шкідливих або особливо важких умовах праці, внаслідок чого отримали право на вихід на пенсію у більш ранньому віці в порівнянні із стандартним пенсійним віком, який встановлений законодавством.

Такий резерв обчислюється за амортизованою собівартістю, використовуючи ставку дохідності облігацій внутрішньої державної позики станом на звітну дату у якості ставки для дисконтування.

Операції з пов'язаними сторонами

Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона має можливість контролювати іншу або здійснювати суттєвий вплив на прийняття фінансових та операційних рішень іншою стороною. Таке визначення пов'язаної сторони може відрізнятися від визначення згідно із законодавством України.

Згідно з МСБО 24 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін":

а) особа або близький родич особи є пов'язаним із суб'єктом господарювання, що складає звітність (надалі "підзвітним підприємством"), якщо така особа:

- i) контролює або здійснює спільний контроль над підзвітним підприємством;
- ii) має суттєвий вплив на підзвітне підприємство;
- iii) є представником ключового управлінського персоналу підзвітної підприємства або материнської компанії підзвітної підприємства;

б) суб'єкт господарювання є пов'язаним із підзвітним підприємством, якщо виконується будь-яка з нижчеперелічених умов:

- i) суб'єкт господарювання та підзвітне підприємство є членами однієї групи;
- ii) один суб'єкт господарювання є асоційованим або спільним підприємством іншого суб'єкта господарювання;
- iii) обидва суб'єкти господарювання є спільними підприємствами однієї і тієї ж третьої сторони;

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- iv) один суб'єкт господарювання є спільним підприємством третьої сторони і інший суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством цієї ж третьої особи;
- v) суб'єкт господарювання є програмою виплат по закінченню трудової діяльності для працівників підзвітного підприємства або його пов'язаною стороною;
- vi) суб'єкт господарювання знаходиться під контролем або спільним контролем особи, визначеної в п. а)
- vii) особа, визначена у п. а) і) має суттєвий вплив на суб'єкт господарювання або є представником його ключового управлінського персоналу (або ключового управлінського персоналу материнської компанії).

Під час розгляду кожного можливого випадку відносин пов'язаних сторін увага має бути спрямована на суть цих відносин, а не юридичну форму.

Події після звітної дати

Події, що відбулися з кінця звітного періоду до дати затвердження фінансової звітності до випуску, які свідчать про умови, що існували на кінець звітного періоду та надають додаткову інформацію щодо фінансової звітності Компанії, відображаються у фінансовій звітності.

Події, що відбулися з кінця звітного періоду до дати затвердження фінансової звітності до випуску, які свідчать про умови, що виникли після звітного періоду і які не впливають на фінансову звітність Компанії на звітну дату, розкриваються у примітках до фінансової звітності, якщо такі події суттєві.

5. Стандарти видані, які ще не набули чинності

Компанія не прийняла такі МСФЗ і Тлумачення КТМФЗ, які вже опубліковані, але ще не набули чинності:

- МСФЗ (IFRS) 2 "Платіж на основі акцій" – "Класифікація та оцінка" – набирає чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2018 року;
- МСФЗ (IFRS) 4 "Страхові контракти" – Застосування МСФЗ 9 з МСФЗ 4 – набирає чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2018 року;
- МСФЗ (IFRS) 9 "Фінансові інструменти – класифікація та оцінка" – набирає чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2018 року;
- МСФЗ (IFRS) 15 "Виручка за контрастами з клієнтами" – набирає чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2018 року;
- МСБО (IAS) 40 "Інвестиційна нерухомість" – Зміна статусу інвестиційної нерухомості – набирає чинності для річних періодів, які починаються 1 липня 2018 року;
- МСФЗ (IFRS) 16 "Оренда" – набирає чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2019 року;
- МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" - передплата з негативною компенсацією - застосовується ретроспективно для фінансових років, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати;
- МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" - довгострокові внески в асоційовані та спільні підприємства – застосовується до річних періодів, які починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати;
- МСБО 19 Виплати працівникам – Зміни програми, скорочення або розрахунок – застосовується до річних періодів, які починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати;
- МСФЗ (IFRS) 17 "Страхові контракти" - набирає чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2021 року;
- МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована фінансова звітність", МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства – продаж або внесення активів між інвестором та його асоційованою компанією або спільним підприємством" – набрання чинності відкладено на невизначений термін;
- Цикл щорічних змін МСФЗ 2014-2016 років;
- Цикл щорічних змін МСФЗ 2015-2017 років.

МСФЗ (IFRS) 2 "Платіж на основі акцій" – "Класифікація та оцінка"

Поправки роз'яснюють підходи до обліку певних операцій з оплати на основі акцій, зокрема таких:

- вплив умов, пов'язаних та не пов'язаних з набуттям права на оцінку операцій, платіж за якими здійснюється на основі акцій з використанням грошових коштів;
- платежі на основі акцій з можливістю погашення на нетто-основі для цілей утримання податкових зобов'язань;
- зміни в умовах на отримання платежів на основі акцій, які змінюють класифікацію такої операції з операції, платіж за якими здійснюється на основі акцій з використанням грошових коштів, на операцію, платіж за якою здійснюється на основі акцій з використанням інструментів власного капіталу.

Компанія вважає, що змінений стандарт не вплине на розкриття в фінансовій звітності.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року
(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

МСФЗ (IFRS) 4 "Страхові контракти" – Застосування МСФЗ 9 з МСФЗ 4

Зміни в застосуванні МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" з МСФЗ 4 "Страхові контракти" надають два підходи до обліку фінансових активів для підприємств, які випускають договори страхування у відповідності до МСФЗ 4:

- 1) підхід, відповідно до якого Підприємству дозволяється рекласифікувати з прибутку або збитку до складу іншого сукупного доходу частину доходів або витрат, що пов'язані з такими активами – сумісний підхід;
- 2) тимчасове необов'язкове звільнення від застосування МСФЗ 9 для Підприємств, основним видом діяльності яких є видача контрактів згідно з МСФЗ 4 – відстрочений підхід.

Застосування обох підходів не є обов'язковим, і Підприємству дозволяється припинити їх застосування перед застосуванням нового стандарту щодо договорів страхування.

Компанія вважає, що змінений стандарт не вплине на розкриття в фінансовій звітності.

МСФЗ (IFRS) 9 "Фінансові інструменти – класифікація та оцінка"

Пакет удосконалень МСФЗ (IFRS) 9 включає в себе логічну модель для класифікації та оцінки, єдину, націлену на майбутнє модель знецінення "очікувані втрати" та істотно змінений підхід до обліку хеджування.

Публікація від липня 2014 року містить остаточну версію Стандарту, замінює попередні версії МСФЗ (IFRS) 9 та завершує проект РМСФЗ щодо заміни МСБО (IAS) 39 "Фінансові інструменти: класифікація та оцінка".

Класифікація та оцінка

Фінансові активи. Усі фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю в момент первісного визнання. Боргові інструменти можуть, якщо не використовується можливість застосування оцінки за справедливою вартістю (FVO), оцінюватися в подальшому за амортизаційною вартістю, якщо:

- Актив утримується відповідно до моделі, ціль якої – утримувати активи для збору договірних грошових потоків
- Договірні умови фінансового активу призводять до виникнення, в конкретні дати, грошових потоків, які є лише оплатою основної суми кредиту та відсотків за основною сумою.

Усі інші боргові інструменти в подальшому оцінюються за справедливою вартістю. Інструменти капіталу, які утримуються для торгівлі, повинні оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Однак підприємства мають беззаперечний вибір за кожним інструментом для всіх інших фінансових активів-інструментів капіталу.

Фінансові зобов'язання. Для зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю, сума зміни справедливої вартості зобов'язання, пов'язана зі змінами в кредитному ризику, повинна бути представлена в іншому сукупному доході. Решта зміни у справедливій вартості відображається у прибутку або збитку, якщо відображення зміни справедливої вартості щодо кредитного ризику зобов'язання в іншому сукупному доході не створить або не збільшить облікову невідповідність у прибутку або збитку.

Уцінка

Модель вимагає, щоб підприємство завжди визнавало очікувані втрати за кредитами та вносило зміни в суму очікуваних втрат за кредитами на кожну звітну дату для відображення змін в кредитному ризику фінансових інструментів. Дана модель є перспективною та усуває бар'єр для визнання очікуваних втрат за кредитами, тому більше нема необхідності в настанні спонукальної дії до моменту визнання втрат за кредитами. Підприємства повинні надавати інформацію, яка пояснює основу підрахунків очікуваної втрати за кредитами і того, яким чином вони визначають очікувані втрати за кредитами та оцінюють зміни в кредитному ризику.

Окрім цього, підприємства повинні надати звірку залишків резервів на початок та кінець періоду - річний резерв на покриття збитків окремо від залишків резерву на покриття збитків за весь період корисного використання.

Для визначення резерву на покриття ризиків інструменти діляться на три етапи:

1. Усі інструменти, як правило, включаються в Етап 1 після первісного визнання. Оцінка ризику для цього етапу протягом періоду дванадцять місяців після звітної дати. Очікувані втрати розраховуються як теперішня вартість очікуваного невиконання зобов'язань протягом відповідного періоду тривалістю 1 рік. Збиток від уцінки повинен визнаватися в прибутку чи збитку. Валова балансова вартість, тобто балансова вартість до моменту визнання очікуваних втрат, повинна все таки використовуватися як основа для визнання відсоткового доходу із використанням методу ефективної ставки відсотку.

2. Етап 2 призначений для інструментів, які мають значно вищий ризик невиконання зобов'язань з моменту первісного визнання. Період для визначення ризику для цього етапу збільшується на весь період дії інструментів. Необхідний збиток від уцінки визначається від поточної вартості всіх очікуваних втрат протягом усього періоду дії інструменту, що залишився. Коментарі на Етапі 1 аналогічно застосовуються для підрахунку відсотків.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

3. Етап 3 призначений для випадків, які мають значно вищий ризик невиконання зобов'язань, а також об'єктивні докази уцінки. Ризик, принаймні, часткового дефолту настільки великий на цьому етапі, що змінюється перспектива. Те, що раніше гіпотетично вважалося очікуваними збитками, стає збитками, які більш чи менш точні. Процедура на Етапі 3 відповідає більш чи менш моделі понесених збитків, яка уже існує в МСБО (IAS) 39. Зміни в методі підрахунку резерву на покриття ризику в порівнянні з Етапом 2, немає. Поточна вартість очікуваних втрат в межах цілого періоду, що залишився, подібним чином використовується для резерву на покриття ризику. На цьому етапі вхідне значення відсоткового доходу, підрахованого із використанням методу ефективної відсоткової ставки, є чистою обліковою вартістю інструменту, тобто, після врахування збитку в результаті уцінки.

При визначенні очікуваних втрат за кредитами, підприємство повинно взяти до уваги:

- (а) очікуваний середньозважений результат: очікувані втрати за кредитами не повинні відображати ні кращий, ні гірший сценарій. Оцінка повинна відображати можливість того, що втрата за кредитом має місце, і можливість того, що втрата за кредитом не має місця;
- (б) зміна вартості грошей з часом: очікувані втрати за кредитами необхідно дисконтувати до звітної дати; та
- (в) розумна та задовільна інформація, доступна без невиправданих витрат або зусиль.

Облік хеджування

МСФЗ (IFRS) 9 представляє переглянута модель обліку хеджування, поліпшує вимоги до розкриття інформації про управління ризиками. Нова модель дозволить укладачам краще відображати діяльність з управління ризиками та процес хеджування у фінансовій звітності.

Окрім цього, в результаті цих змін користувачам фінансової звітності буде надана якісніша інформація про керування ризиками та вплив обліку хеджування на фінансову звітність.

До моменту завершення проекту щодо "макрохеджування" компанії можуть обліковувати макрохеджування, використовуючи конкретну модель, зазначену в МСБО (IAS) 39 щодо портфельного хеджування ризику зміни відсоткової ставки. У випадку обліку хеджування грошових коштів, так зване "опосередковане хеджування" є прийнятним способом визнання об'єкту хеджування відповідно до МСФЗ (IFRS) 9, якщо таке визнання відображає оцінку ризику. Це, фактично, підтверджує позицію, яка існувала раніше до прийняття МСФЗ (IFRS) 9.

Компанія вважає, що змінений стандарт може вплинути на розкриття в фінансовій звітності, однак, точний можливий вплив ще не визначений.

МСФЗ (IFRS) 15 "Виручка за контрактами з клієнтами"

Ціль МСФЗ 15 – встановити принципи, які юридична особа повинна застосовувати для надання корисної інформації користувачам фінансової звітності про природу, суму, часові рамки та невизначеність доходу та грошових потоків, що виникають внаслідок контрактних відносин з клієнтом. Він замінює такі стандарти та тлумачення: МСБО 11 "Будівельні контракти", МСБО 18 "Дохід", Тлумачення КТМФЗ 13 "Програми лояльності клієнта", Тлумачення КТМФЗ 15 "Угоди про будівництво об'єктів нерухомості", Тлумачення КТМФЗ 18 "Передачі активів від клієнтів", Тлумачення ПКТ 31 "Дохід – Бартерні операції, пов'язані з рекламними послугами".

Основний принцип МСФЗ 15 – це те, що юридична особа визнає дохід для відображення передачі обіцяних товарів або послуг клієнтам у сумі, яка відображає винагороду, на яку юридична особа сподівається мати право в обмін на ці товари або послуги. Основний принцип показаний у п'ятиступеневій моделі:

- Визначити контракт(и) з клієнтом,
- Визначити обов'язки, що необхідно виконати за контрактом,
- Визначити вартість контракту,
- Розподілити вартість контракту між обов'язками, що необхідно виконати за контрактом,
- Визнати дохід, коли юридична особа виконає відповідні обов'язки, що передбачені контрактом.

Застосування даної моделі залежатиме від фактів та обставин, вказаних в контракті з клієнтом, та вимагатиме застосування судження.

Компанія вважає, що змінений стандарт може вплинути на розкриття в фінансовій звітності, однак, точний можливий вплив ще не визначений.

МСБО (IAS) 40 "Інвестиційна нерухомість" – Зміна статусу інвестиційної нерухомості

Були внесені зміни у пункт 57 щодо зміни класифікації інвестиційної нерухомості, а саме, підприємство має змінювати класифікацію майна на інвестиційну нерухомість чи навпаки, тільки у разі, коли є дані про зміну підходу щодо його використання. Зміна форми використання виникає, якщо майно задовольняє/або перестає задовольняти критерії визнання інвестиційної нерухомості. Також прояснює, що зміна намірів керівництва щодо використання майна саме по собі не є доказом зміни форми використання.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Компанія вважає, що змінений стандарт не вплине на розкриття в фінансовій звітності.

МСФЗ (IFRS) 16 "Оренда"

МСФЗ 16 залишає визначення поняття оренди закріплене у МСБО 17, проте змінює підходи до його застосування. Зміни, в основному, зачіпають трактування концепції контролю в межах визначення поняття оренди. Зокрема МСФЗ 16 зазначає, що критерієм того, чи містить договір оренду, є наявність у покупця контролю над використанням певного активу на визначений період часу. МСФЗ 16 усуває класифікацію оренди на операційну чи фінансову. Натомість уся оренда трактується у спосіб подібний до трактування фінансової оренди згідно з МСБО 17.

Застосування МСФЗ 16, фактично для всієї оренди, вимагає від компанії:

- а) визнання орендованого активу та зобов'язання за орендою у звіті про фінансовий стан, первісно оцінених за теперішньою вартістю майбутніх невідомних орендних платежів;
- б) визнання амортизації орендованого активу та відсотків відносно зобов'язань за орендою у звіті про сукупні доходи протягом терміну дії оренди; та
- в) розподіл оплачених коштів на оплату зобов'язань за орендою (відображених у складі фінансової діяльності) та оплату відсотків (як правило, відображених у складі або операційної або фінансової діяльності) у звіті про рух грошових коштів.

Стандарт також включає опис випадків, у яких надається звільнення орендарів від обліку оренди за вищеписаним порядком – це оренда малоцінних активів (наприклад, персональних комп'ютерів), а також короткострокова оренда (наприклад, оренда з терміном у 12 та менше місяців).

МСФЗ 16 не вносить істотних змін для обліку оренди орендодавцем. Орендодавці продовжуватимуть класифікувати усю оренду за критеріями описаними у МСБО 17, на операційну та фінансову оренду.

Компанія вважає, що змінений стандарт може вплинути на розкриття в фінансовій звітності, однак, точний можливий вплив ще не визначений.

МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" - передплата з негативною компенсацією"

"Передплата з негативною компенсацією" вносить зміни до існуючих вимог МСФЗ 9 щодо прав на розірвання угоди, щоб дозволити оцінку за амортизованою вартістю (або, залежно від бізнес-моделі, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід) навіть у випадку негативних компенсаційних виплат.

Згідно з цими поправками знак суми передплати не є важливим, тобто залежно від процентної ставки, що існує на момент закінчення терміну дії, платіж може також здійснюватися на користь контрагента, який здійснює дострокове погашення. Розрахунок цієї компенсації повинен бути однаковим як для пені на дострокове погашення, так і для вигоди від дострокового погашення.

Компанія вважає, що змінений стандарт не вплине на розкриття в фінансовій звітності.

МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" - довгострокові внески в асоційовані та спільні підприємства

Серед поправок до "Довгострокових внесків в асоційовані та спільні підприємства" (поправки МСБО 28) зазначено:

- Додається параграф 14А, щоб пояснити, що суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 9, включаючи його вимоги щодо зменшення корисності, до довгострокових внесків у асоційованому підприємстві чи спільному підприємстві, які є частиною чистої інвестиції в асоційоване підприємство або спільне підприємство, але до якого не застосовується метод власного капіталу.
- Був вилучений параграф 41, оскільки Рада вважає, що це лише повторює вимоги МСФЗ 9 та спричиняє плутанину з обліком довгострокових внесків.

Компанія вважає, що змінений стандарт не вплине на розкриття в фінансовій звітності.

МСБО 19 "Виплати працівникам" – Зміни програми, скорочення або розрахунок

У випадку зміни програми, скорочення чи розрахунку, тепер є обов'язковим для компанії переглядати свої припущення для подальшої переоцінки вартості поточних послуг, а також чистих відсотків після внесених до програми змін.

Компанія вважає, що змінений стандарт може вплинути на розкриття в фінансовій звітності, однак, точний можливий вплив ще не визначений.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

МСФЗ (IFRS) 17 "Страхові контракти"

МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4, який був випущений як проміжний стандарт у 2004. МСФЗ 17 вирішує проблему порівняльності інформації, створену МСФЗ 4, оскільки вимагає вести облік усіх страхових контрактів послідовно. Це матиме позитивні наслідки як для інвесторів, так і для страхових компаній. Страхові зобов'язання обліковуватимуться за їх поточною, а не історичною собівартістю. Компанія повинна буде відображати прибутки по мірі надання страхових послуг (а не на момент отримання страхової премії), а також подавати інформацію про прибутки від страхових контрактів, які компанія очікує отримати у майбутньому.

Компанія вважає, що змінений стандарт не вплине на розкриття в фінансовій звітності.

МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована фінансова звітність", МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства – продаж або внесення активів між інвестором та його асоційованою компанією або спільним підприємством"

Вузькоспеціалізовані поправки стосуються визнаних розходжень між вимогами в МСФЗ 10 та МСБО 28 (2011) при продажу або внесенні активів між інвестором та його асоційованою компанією або спільним підприємством.

Компанія вважає, що змінений стандарт не вплине на розкриття в фінансовій звітності.

Цикл щорічних змін МСФЗ 2014-2016 років

Зміни, які застосовуються до річних періодів, що починаються з 1 січня 2018.

Вносяться зміни до перелічених нижче стандартів:

- МСФЗ (IFRS) 1 "Перше застосування Міжнародних стандартів звітності": видалено додаток Е що описував тимчасові звільнення під час застосування даного стандарту.
- МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані підприємства": Внесені роз'яснення щодо того, що інвестиції в асоційованої компанії або спільні підприємства, які контролюються суб'єктом, який є венчурним підприємством, можливо оцінювати за справедливою вартістю через прибуток або збиток в залежності від ситуації, при первісному визнанні.

Компанія вважає, що змінені стандарти не вплинуть на розкриття в фінансовій звітності.

Цикл щорічних змін МСФЗ 2015-2017 років

Зміни, які застосовуються до річних періодів, що починаються з 1 січня 2019.

Вносяться зміни до перелічених нижче стандартів:

- *МСФЗ (IFRS) 3 "Об'єднання бізнесу" та МСФЗ (IFRS) 11 "Спільна діяльність"* – зміни до МСФЗ 3 роз'яснюють, що у випадку отримання контролю над бізнесом, суб'єкт господарювання повинен переоцінити свою попередню частку участі у спільній операції. Зміни до МСФЗ 11 роз'яснюють, що у випадку отримання контролю над бізнесом, суб'єкт господарювання не повинен переоцінювати свою попередню частку участі у спільній операції.
- *МСБО (IAS) 12 "Податки на прибуток"* – зміни роз'яснюють, що усі податкові наслідки виплати дивідендів (розподіл прибутку) повинні бути відображені у прибутках чи збитках, залежно від впливу на нарахування податків.
- *МСБО (IAS) 23 "Витрати на позики"* – зміни роз'яснюють, що у випадку, якщо певне запозичення залишається непогашеним після того, як актив, під який залучались ці кошти, є готовий його використання чи продажу, це зобов'язання включається до загальних запозичень при розрахунку норми капіталізації.

Компанія вважає, що змінені стандарти можуть вплинути на розкриття в фінансовій звітності, однак, точний можливий вплив ще не визначений.

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

6. Виручка від реалізації

	2017	2016
Надання послуг перевезення	58 177	49 353
Компенсація з бюджету	50 000	35 631
	108 177	84 984

7. Собівартість реалізації

	2017	2016
Витрати на оплату праці	98 913	70 433
Електроенергія	50 950	25 059
Амортизація	39 176	13 299
Поточні ремонти	11 539	10 727
Матеріали	6 122	3 727
Послуги сторонніх організацій	3 925	1 084
Паливо	2 683	2 900
Газ	1 212	240
Комунальні послуги	940	756
Страховання	240	157
Інші витрати	24	5
	215 724	128 387

8. Адміністративні витрати

	2017	2016
Витрати на оплату праці	14 862	9 004
Амортизація	611	327
Сплата державного мита	549	236
Банківські послуги	501	445
Послуги з охорони	413	-
Паливо	271	200
Матеріали	219	150
Витрати на відрядження	187	105
Інформаційно-консультаційні послуги	182	153
Податки	155	55
Послуги зв'язку	132	125
Канцелярія	78	60
Професійні послуги	59	48
Електроенергія	52	81
Газ	29	33
Комунальні послуги	23	98
Інші	178	68
	18 501	11 188

9. Витрати на збут

	2017	2016
Витрати на реалізовані проїзні документи	696	694
Послуги реалізації квитків	678	501
Витрати на оплату праці	294	1 440
Послуги охорони	29	18
Амортизація	-	5
Інші	28	2
	1 725	2 660

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

10. Інші операційні доходи

	2017	2016
Дохід, визнаний пропорційно до цільового фінансування	4 590	73
Дохід від реклами	3 262	2 011
Курсові різниці	2 075	-
Реалізація брухту та матеріалів	1 934	573
Дохід від оприбуткування металобрухту	1 743	1 814
Надання послуг субпідряду	1 620	2 607
Операційна оренда	749	466
Одержані штрафи, пені, неустойки	564	149
Вивільнення резервів під судові справи	189	1 625
Списання кредиторської заборгованості	107	30
Компенсація збитків	97	37
Дохід від відновлення корисності	93	76
Безоплатно отримані оборотні активи	47	159
Інші доходи	156	30
	17 226	9 650

11. Інші операційні витрати

	2017	2016
Сумнівні та безнадійні борги	7 623	-
Заробітна плата та відповідні нарахування	1 977	2 096
Внески до профкому	786	621
Списання необоротних активів	261	256
Послуги сторонніх організацій	140	-
Матеріальна допомога працівникам	102	111
Відшкодування завданих збитків	100	-
Безоплатна передача активів	60	-
Нестачі та втрати	45	735
Втрата права на податковий кредит	35	37
Штрафи, пені	30	270
Курсові різниці	-	2 946
Інші витрати	180	66
	11 339	7 138

12. Фінансові доходи (витрати)

	2017	2016
Амортизація дисконту за фінансовими зобов'язаннями	-	588
Відсоткові витрати	(16 468)	-
Дисконтування фінансових зобов'язань	(1 711)	-
Інші фінансові витрати	(33)	-
	(18 212)	588

13. Податок на прибуток

Протягом 2017 року діяла ставка оподаткування 18% (2016: 18%). Складові витрат з податку на прибуток за рік, що закінчився 31 грудня представлено нижче:

	2017	2016
Поточні витрати з податку на прибуток	-	-
Відстрочений податок на прибуток	-	-
Податок на прибуток	-	-

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Узгодження витрат/(доходів) з податку на прибуток та добутку облікового результату до оподаткування, помноженого на діючу ставку оподаткування, що її слід застосовувати, наведено нижче:

	2017	2016
Збиток до оподаткування	(186 126)	(63 110)
Теоретичний податок на прибуток за ставкою 18%	(33 503)	(11 360)
Списання відстроченого податкового активу у зв'язку з невизнанням	33 503	11 360
Постійні різниці	-	-
Податок на прибуток	-	-

Відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 12 "Податок на прибуток", відстрочений податковий актив визнається в разі наявності достатньої впевненості, що Компанія матиме достатній оподаткований прибуток, на який можна переносити податковий збиток, що виникає від відстроченого податкового активу. Оскільки ймовірність отримання прибутків, в рахунок яких можна використати податковий актив є досить низькою, Компанія не визнає відстрочений податковий актив від податкових збитків.

14. Основні засоби

Нижче наведено інформацію про залишки основних засобів у 2017 та 2016 роках.

	31.12.2017	31.12.2016
Основні засоби	509 732	441 357
Незавершене будівництво та невстановлене обладнання	5 641	4 758
Передоплати капітального характеру	835	14 034
	516 208	460 149

Нижче представлено інформацію про рух основних засобів у 2017 та 2016 роках:

	Будівлі	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Разом
Первісна вартість					
Станом на 31 грудня 2015 року	101 950	8 978	88 629	1 826	201 383
Надходження	8 197	128 032	232 369	1 218	369 816
Вибуття	(2 510)	(381)	(1 073)	(85)	(4 049)
Станом на 31 грудня 2016 року	107 637	136 629	319 925	2 959	567 150
Надходження	65 354	1 834	40 023	1 206	108 417
Вибуття	(1 459)	(204)	(65)	(445)	(2 173)
Станом на 31 грудня 2017 року	171 532	138 259	359 883	3 720	673 394
Накопичена амортизація					
Станом на 31 грудня 2015 року	(51 194)	(8 083)	(53 581)	(1 519)	(114 377)
Нараховано за період	(5 899)	(245)	(7 544)	(922)	(14 610)
Вибуття	1 711	380	1 018	85	3 194
Станом на 31 грудня 2016 року	(55 382)	(7 948)	(60 107)	(2 356)	(125 793)
Нараховано за період	(8 342)	(4 506)	(25 354)	(1 346)	(39 548)
Вибуття	1 099	129	6	445	1 679
Станом на 31 грудня 2017 року	(62 625)	(12 325)	(85 455)	(3 257)	(163 662)
Балансова вартість					
Станом на 31 грудня 2015 року	50 756	895	35 048	307	87 006
Станом на 31 грудня 2016 року	52 255	128 681	259 818	603	441 357
Станом на 31 грудня 2017 року	108 907	125 934	274 428	463	509 732

Станом на 31.12.2017 первісна вартість повністю амортизованих основних засобів становила 25 040 тис. грн. (2016: 26 362 тис. грн.).

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

15. Запаси

	31.12.2017	31.12.2016
Матеріали	5 835	3 265
Паливо	400	444
Запчастини	9 076	7 867
МШП	436	121
Незавершене виробництво	-	620
Інші	100	20
	15 847	12 337

16. Торгова та інша дебіторська заборгованість

	31.12.2017	31.12.2016
Торгова дебіторська заборгованість	1 295	1 098
Резерв під сумнівну торгову дебіторську заборгованість	(179)	(83)
Дотації до отримання	1 120	1 120
Соцстрах	233	162
Інша дебіторська заборгованість	120	162
Резерв під іншу дебіторську заборгованість	(1 195)	(1 120)
	1 394	1 339

Справедлива вартість торгової та іншої дебіторської заборгованостей приблизно відповідає їх балансовій вартості через те, що, як очікується, вони будуть погашені у найближчому майбутньому.

Станом на 31 грудня 2017 та 31 грудня 2016 аналіз торгової дебіторської заборгованості Компанії за строками виникнення був таким:

	Непротермінована та без ознак зменшення корисності	Протермінована, але без ознак зменшення корисності			Знецінена	Всього
		до 90 днів	90-180 днів	180-365 днів		
31.12.2017	901	180	8	27	179	1 295
31.12.2016	720	248	23	24	83	1 098

Зміна резервів сумнівної заборгованості за торговою та іншою дебіторською заборгованістю представлено нижче:

	2017	2016
Станом на початок періоду	1 203	1 301
Нараховано за рік	248	-
Використано	(77)	(55)
Відновлено	-	(43)
Станом на кінець періоду	1 374	1 203

17. Передоплати та інші оборотні активи

	31.12.2017	31.12.2016
Аванси видані	1 600	965
Витрати майбутніх періодів	109	55
Передоплати за податками	1 365	265
Резерв сумнівних боргів	(225)	(21)
	2 849	1 264

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

18. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31.12.2017	31.12.2016
Грошові кошти в касі в національній валюті	262	100
Поточні рахунки в національній валюті	4 478	2 545
Поточні рахунки в іноземній валюті	5 798	6 980
Грошові кошти в дорозі в національній валюті	183	123
	10 721	9 748

19. Статутний капітал

Власник	Частка, %	31.12.2017	31.12.2016
Львівська міська рада	100	665 586	423 643
	100	665 586	423 643

20. Кредити та позики

Тип позики	Кредитор	Відсоткова ставка, %	Валюта	31.12.2017	31.12.2016
Довгострокова частина кредиту	Європейський Банк Реконструкції та Розвитку	3.75-6.00% залежно від рейтингу міста Львова + EURIBOR (6 міс.)	Євро	246 034	242 840
Довгострокова частина кредиту	Львівська Міська Рада	0%	Гривня	472	398
				246 506	243 238
Короткострокова частина кредиту	Європейський Банк Реконструкції та Розвитку	3.75-6.00% залежно від рейтингу міста Львова + EURIBOR (6 міс.)	Євро	40 147	33 859
				40 147	33 859
				286 653	277 097

Компанія уклала угоду з Європейським Банком Реконструкції і Розвитку № 39299 від 16 липня 2009 року. Сума кредитного договору становить 12,000 тис. євро. Період погашення зобов'язання - до 12 вересня 2024 року.

Кредит виданий у євро у формі кредитної лінії. Кредит повинен бути використаний на трамвайну інфраструктуру та підстанції, модернізацію трамвайних депо та навчання, підвищення енергоефективності в депо, придбання рухомого складу, інвестиції у систему ІТ. Засновник – Львівська міська рада – виступає в ролі Гаранта за даним кредитом.

Дотримання умов кредитних договорів

Компанія зобов'язана дотримуватися умов кредитних договорів. Кредитні договори містять різні умови, в тому числі фінансові та не фінансові. Порушення таких умов може призвести до негативних наслідків для Компанії, а саме: можливість довгострокового погашення кредитних зобов'язань, підвищення поточної відсоткової ставки за кредитами.

Станом на 31 грудня 2017 року Компанія не виконала вимоги щодо фінансових коефіцієнтів, які вказані в кредитній угоді, що може мати негативний вплив на фінансову і господарську діяльність Компанії. Відповідно до умов кредитної угоди ЄБРР може вимагати дострокового повернення кредиту. Проте Компанія веде активну діяльність з ЄБРР. За оцінкою управлінського персоналу Компанії такі тимчасові труднощі не повинні призвести до обставин, коли довгострокова частина кредиту буде рекласифікована у поточну.

Зміни у зобов'язаннях, що виникли у результаті фінансової діяльності наведено нижче:

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Відсоткові кредити та позики	Безвідсоткові кредити та позики	Відсотки до сплати	Разом
На 31 грудня 2015 року	134 565	336	1 939	136 840
Грошові потоки	137 007	-	(8 884)	128 123
Нарахування відсотків	-	-	10 806	10 806
Дисконтування та амортизація дисконту	(3 197)	62	-	(3 135)
Курсові різниці	8 324	-	655	8 979
На 31 грудня 2016 року	276 699	398	4 516	281 613
Грошові потоки	(37 704)	-	(16 626)	(54 330)
Нарахування відсотків	-	-	16 468	16 468
Дисконтування та амортизація дисконту	1 637	74	-	1 711
Курсові різниці	45 549	-	810	46 359
На 31 грудня 2017 року	286 181	472	5 168	291 821

21. Цільове фінансування

У 2015 році Компанія отримала цільове фінансування з державного та місцевого бюджетів на суму 48 581 тис. грн. на закупівлю трамваїв.

Починаючи із 2017 року Компанія визнає дохід, пропорційний сумі амортизації в частині цільового фінансування.

Довгострокові зобов'язання

Станом на 31.12.2015	48 581
Надходження за рік	-
Вибуття за рік	(4 516)
Станом на 31.12.2016	44 065
Надходження за рік	-
Вибуття за рік	(4 084)
Станом на 31.12.2017	39 981

Поточні зобов'язання

Станом на 31.12.2015	-
Надходження за рік	4 516
Вибуття за рік	-
Станом на 31.12.2016	4 516
Надходження за рік	4 084
Вибуття за рік	(4 516)
Станом на 31.12.2017	4 084

22. Резерви та забезпечення

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Довгострокові резерви та забезпечення</i>		
Резерв на виплату пільгових пенсій	5 871	5 702
	5 871	5 702
<i>Поточні резерви та забезпечення</i>		
Резерв на виплату відпусток	7 235	4 112
Резерв на виплату пільгових пенсій	2 825	2 548
Забезпечення на судові позови	362	552
	10 422	7 212

Нижче наведено інформацію щодо зміни сум резервів протягом періоду:

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Резерв на виплату невикористаних відпусток працівниками	Резерв на пенсійні виплати	Резерв на судові справи	Всього
Станом на 31 грудня 2015 року	3 015	7 219	2 176	12 410
Використання резерву	(5 520)	(2 708)	-	(8 228)
Вивільнення резерву	-	-	(1 624)	(1 624)
Нарахування резерву	6 617	3 739	-	10 356
Станом на 31 грудня 2016 року	4 112	8 250	552	12 914
Використання резерву	(7 243)	(2 874)	-	(10 117)
Вивільнення резерву	-	-	(190)	(190)
Нарахування резерву	10 366	3 320	-	13 686
Станом на 31 грудня 2017 року	7 235	8 696	362	16 293

Аналіз чутливості суми зобов'язань щодо виплати пільгових пенсій для основних припущень:

	31.12.2017	31.12.2016
Зміна ставки дисконтування:		
Збільшення на 1%	(156)	(164)
Зменшення на 1%	162	171
Зміна розміру пенсій:		
Збільшення на 1%	87	83
Зменшення на 1%	(87)	(83)
Зміна кількості осіб:		
Збільшення на 1 особу	81	65
Зменшення на 1 особу	(81)	(65)

23. Торгова та інша кредиторська заборгованість

	31.12.2017	31.12.2016
Торгова кредиторська заборгованість	5 227	2 161
Зобов'язання за відсотками	5 168	4 516
Заробітна плата	3 545	2 319
Кредиторська заборгованість за основні засоби	214	3 967
Пільгова пенсія	200	1 794
Профспілкові внески	285	575
Інша кредиторська заборгованість	58	56
	14 697	15 388

24. Податкові зобов'язання

	31.12.2017	31.12.2016
ПДВ	112	132
ПДФО	-	122
ЄСВ	-	643
Зобов'язання за іншими податками	40	69
	152	966

25. Справедлива вартість фінансових інструментів

Управлінський персонал Компанії вважає, що балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, відображених у фінансовій звітності приблизно дорівнює їх справедливій вартості.
Основними категоріями фінансових інструментів Компанії станом на звітні дати є такі:

	31.12.2017	31.12.2016
Фінансові активи		
Торгова та інша дебіторська заборгованість (примітка 16)	1 394	1 339
Грошові кошти та їх еквіваленти (примітка 18)	10 721	9 748
	12 115	11 087

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	31.12.2017	31.12.2016
Фінансові зобов'язання		
Кредити та позики (примітка 20)	286 653	277 097
Торгова та інша кредиторська заборгованість (примітка 23)	14 697	15 388
Резерви та забезпечення (примітка 22)	16 293	12 914
	317 643	305 399

26. Операції з пов'язаними сторонами

Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона має можливість контролювати іншу сторону або здійснювати суттєвий вплив на іншу сторону під час прийняття фінансових та операційних рішень. Під час розгляду всіх можливих відносин з пов'язаними сторонами, увага приділяється сутності відносин, а не лише юридичній формі. Пов'язані сторони можуть укладати операції, що їх не можуть укладати непов'язані сторони, та операції між пов'язаними сторонами можуть не здійснюватися на основі цих самих строків, умов та сум, що й операції між непов'язаними сторонами.

У зв'язку з тим, що Компанія перебуває у повній комунальній власності міста Львів, місцеві органи влади можуть впливати на вибір контрагентів, які також перебувають у комунальній власності.

Керівництво Компанії вважає, що за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, операції з пов'язаними сторонами здійснювались на ринкових умовах і можуть бути розкриті таким чином:

	2017	2016
Реалізація товарів і послуг	625	507
Придбання товарів та послуг	702	1 327
Придбання необоротних активів	835	22
Компенсація за пільговий проїзд	6 324	6 433
Компенсація за безкоштовний проїзд	43 676	29 198
Внесення грошових коштів в статутний фонд	162 665	100 132
Передача основних засобів у якості внесків в статутний капітал	79 278	29 289

Залишки заборгованостей за розрахунками з пов'язаними сторонами станом на звітну дату становили:

	31.12.2017	31.12.2016
Торгова дебіторська заборгованість	74	57
Інша дебіторська заборгованість	1 120	1 120
Резерв під сумнівну торгівлю та іншу дебіторську заборгованість	(1 120)	(1 169)
Передоплати видані та інші оборотні активи	219	205
Резерв на передоплати видані та інші оборотні активи	(199)	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	(106)	(117)
Зобов'язання за отриманими кредитами та позиками	(472)	(398)
	(484)	(302)

Львівська міська Рада виступила гарантом за кредитною угодою ЛКП "Львівелектротранс" з Європейським Банком Реконструкції і Розвитку № 39299 від 16 липня 2009 року. Сума кредитного договору становить 12,000 тис. євро. Період погашення зобов'язання - до 12 вересня 2024 року.

Виплати керівному персоналу

За рік, що закінчився 31 грудня 2017 року винагорода провідного управлінського персоналу в кількості 1 особи склала 312 тис. грн. (2016: 222 тис. грн.)

27. Управління фінансовими ризиками

Фактори фінансового ризику

У результаті своєї діяльності Компанія піддається впливу ряду фінансових ризиків, а саме ринковому ризику, кредитному ризику, ризику ліквідності, операційному ризику та іншим ризикам, що є результатом впливу фінансових інструментів, якими вона володіє.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року
(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Загальна програма Компанії з управління ризиками сконцентрована на непередбачуваності фінансових ринків і націлена на мінімізацію потенційних негативних наслідків.
Політику управління ризиками, яка використовується Компанією, розкрито нижче.

27.1. Ринковий ризик

Ринковий (систематичний) ризик є ризиком того, що ринкова вартість фінансових інструментів буде коливатись за рахунок змін у ринковій кон'юнктурі. Ринковий ризик зустрічається чотирьох основних типів: ризик коливання відсоткової ставки, ризик коливання валютних курсів, ризик зміни цін на товари, а також ризик зміни інших цін, наприклад ризик зміни курсу акцій. До фінансових інструментів, що чутливі до ринкового ризику належать кредити та позики, торгова та інша кредиторська заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти. Компанія чутлива до перелічених нижче ризиків зміни ринкової кон'юнктури:

Ризик зміни відсоткової ставки

Ризик зміни відсоткової ставки – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін відсоткової ставки. Коливання відсоткових ставок впливають на фінансовий стан й потоки грошових коштів Компанії.

Ризик зміни ринкових процентних ставок відноситься, насамперед, до довгострокових боргових зобов'язань Компанії з плаваючою процентною ставкою, що має прив'язку до Європейської міжбанківської ставки пропозиції ("EURIBOR").

Компанія не використовує похідні фінансові інструменти для управління ризиком зміни відсоткової ставки.

У нижченаведеній таблиці представлено аналіз чутливості результату до оподаткування та капіталу Компанії до можливої зміни відсоткової ставки при незмінному значенні всіх інших змінних:

	Збільшення (зменшення) відсоткової ставки, %	Вплив на збиток до оподаткування
2017		
EURIBOR	2	(5 724)
EURIBOR	-2	5 724
	Збільшення (зменшення) відсоткової ставки, %	Вплив на збиток до оподаткування
2016		
EURIBOR	2	(5 534)
EURIBOR	-2	5 534

Ризик коливання валютних курсів

Ризик коливання валютних курсів - це ризик того, що вартість фінансового інструменту буде коливатися через зміни курсів іноземних валют по відношенню до національної валюти. Вплив ризику коливання валютних курсів пов'язаний з монетарними активами та зобов'язаннями, деномінованими в іноземній валюті.

Компанія здійснює діяльність на українському ринку та генерує грошові в українській гривні (функціональна валюта). Ціни на необоротні активи, які придбаває Компанія, визначені за курсом євро, що є причиною того, чому на Компанію зазнає впливу коливання валютних курсів. Компанія залучає кредити, деноміновані в іноземній валюті, що, у свою чергу, призводять до впливу ризику коливання валютних курсів. Компанія не здійснювала операцій, спрямованих на хеджування даного ризику коливання валютних курсів.

Курси іноземних валют, в яких деноміновано фінансові зобов'язання Компанії, по відношенню до української гривні згідно з даними Національного банку України ("НБУ") були такими:

	EUR
Станом на 31.12.2015	26.2231
Середній для 2016 року	28.2919
Станом на 31.12.2016	28.4226
Середній для 2017 року	30.0042
Станом на 31.12.2017	33.4954

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Наведена нижче таблицю узагальнює інформацію про концентрацію ризику коливання валютних курсів станом на 31 грудня 2017 та 2016:

	2017	2016
Активи		
Грошові кошти (Примітка 18)	5 798	6 980
Усього фінансові активи	5 798	6 980
Зобов'язання		
Банківські кредити (Примітка 20)	286 181	276 699
Зобов'язання за відсотками (Примітка 23)	5 168	4 516
Усього фінансові зобов'язання	291 349	281 215
Чиста позиція	(285 551)	(274 235)

Нижче наведений аналіз чутливості прибутку / (збитку) Компанії до оподаткування до ймовірної зміни обмінного курсу, при постійному значенні всіх інших змінних.

	Збільшення (зменшення) валютного курсу, %	Вплив на збиток до оподаткування та капітал
2017		
EUR	20	(57 110)
EUR	-20	57 110
2016		
EUR	20	(54 847)
EUR	-20	54 847

27.2. Кредитний ризик

Кредитний ризик — це ризик того, що клієнт може відмовитися або своєчасно не виконати свої зобов'язання перед Компанією, що призведе до фінансових збитків Компанії.

В основному Компанія надає свої послуги після отримання оплати, що мінімізує кредитний ризик. Іноді все ж таки послуги надаються в кредит. До прийняття нового клієнта, якому послуги будуть надаватись в кредит, Компанія використовує внутрішню кредитну систему для оцінки кредитної якості потенційного клієнта.

При визначенні суми очікуваного відшкодування торгової дебіторської заборгованості, Компанія розглядає будь-яку зміну кредитної якості торгової дебіторської заборгованості з моменту первинного надання позики до звітної дати. Управлінський персонал попередньо оцінює резерв на сумнівні борги, застосовуючи індивідуальні оцінки.

Клієнти Компанії платять за послуги за перевезення безпосередньо в момент отримання послуги. Однак серед клієнтів Компанії є такі, яким державними та місцевими органами влади встановленні пільги за перевезення. Оплату Компанії за перевезення таких пільгових пасажирів здійснюють державні органи. Обсяги оплати за пільгові перевезення завжди обговорюються з державними органами і є предметом постійних дискусій. Як зазначено в Примітці 6 "Дохід від реалізації" приблизно 54% (2016 рік: 58%) доходів Компанія отримує шляхом продажу послуг не пільговим категоріям клієнтів, а решту отримує від місцевих та державних органів влади у вигляді компенсації за пільговий проїзд. В основному заборгованість за такими розрахунками виникає на балансі Компанії і погашається в наступному фінансовому періоді.

Банки, в яких розміщені грошові кошти Компанії, не мають кредитних рейтингів.

27.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Компанія може зіткнутися з труднощами при погашенні своїх фінансових зобов'язань. Причиною зростання рівня ризику ліквідності може стати суттєва невідповідність між термінами погашення фінансових активів та фінансових зобов'язань у випадку, коли терміни погашення фінансових активів перевищують терміни погашення фінансових зобов'язань.

Завданням управлінського персоналу Компанії є підтримка балансу між безперервним фінансуванням, достатньою кількістю готівки та інших високоліквідних активів і підтриманням відповідного рівня кредитних зобов'язань перед постачальниками та банками. Компанія аналізує свої фінансові активи та зобов'язання за строками погашення та планує свою ліквідність в залежності від очікуваного терміну виконання зобов'язань за відповідними фінансовими інструментами.

ЛЬВІВСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВЕЛЕКТРОТРАНС"

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

В наведеній нижче таблиці представлено фінансові зобов'язання Компанії в розрізі їх видів та очікуваних термінів погашення станом на 31 грудня:

	На вимогу	Протягом 1 року	Від 1 до 3 років	Від 3 до 5 років	Через 5 і більше років	Разом
31.12.2017						
Позики, включаючи ЄБРР (номінальна вартість + відсотки)	-	57 416	104 956	99 912	89 545	351 829
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 23)	-	14 697	-	-	-	14 697
Резерви та забезпечення (номінальна вартість)	7 597	3 039	4 822	2 890	1 473	19 821
	7 597	75 152	109 778	102 802	91 018	386 347

	На вимогу	Протягом 1 року	Від 1 до 3 років	Від 3 до 5 років	Через 5 і більше років	Разом
31.12.2016						
Позики, включаючи ЄБРР (номінальна вартість + відсотки)	-	46 430	96 621	88 392	118 033	349 476
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 23)	-	15 388	-	-	-	15 388
Резерви та забезпечення (номінальна вартість)	4 664	2 737	4 276	2 776	2 181	16 634
	4 664	64 555	100 897	91 168	120 214	381 498

27.4. Ризик концентрації

Близько 46% (2016: 42%) виручки від реалізації Компанія отримує шляхом компенсації від місцевих і державних бюджетів України. Механізм компенсації завжди обговорюється і формула узгоджується. У разі несприятливої економічної ситуації в Україні, механізм компенсації може бути визначений не на користь Компанії, що зможе привести до неможливості Компанією фінансувати свої операційні витрати.

27.5. Ризик управління капіталом

Основна мета Компанії в управлінні капіталом – забезпечити безперервність діяльності Компанії з метою максимізації прибутку, а також для фінансування операційних і капітальних витрат і підтримання стратегії розвитку Компанії.

Компанія здійснює управління структурою капіталу та коригує її відповідно до змін в економічному середовищі, тенденціях на ринку та стратегії розвитку. Протягом звітного періоду, який наведено в цій фінансовій звітності, не відбулося змін до мети чи політики Компанії з управління капіталом.

Компанія контролює капітал використовуючи коефіцієнт фінансового важеля, що визначається як співвідношення чистої заборгованості до капіталу та чистої заборгованості. До складу чистої заборгованості включаються кредити та позики, цільове фінансування, торгова та інша кредиторська заборгованість, податкові зобов'язання, резерви та забезпечення за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів. Капітал включає всі складові капіталу.

	31.12.2017	31.12.2016
Кредити та позики	286 653	277 097
Цільове фінансування	44 065	48 581
Торгова та інша кредиторська заборгованість	14 697	15 388
Податкові зобов'язання	152	966
Резерви та забезпечення	16 293	12 914
Аванси отримані	76	679
<i>Мінус:</i> Грошові кошти та їх еквіваленти	(10 721)	(9 748)
Чиста заборгованість	351 215	345 877
Капітал	185 531	129 787
Капітал та чиста заборгованість	536 746	475 664
Коефіцієнт фінансового важеля	65%	73%

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

28. Умовні та непередбачені зобов'язання

Оподаткування

Українські податкові органи приділяють багато уваги діловій спільноті в результаті загальної економічної ситуації в Україні. У зв'язку з цим місцеве та загальнодержавне податкове середовище в Україні постійно змінюється та часто спостерігається суперечливість у застосуванні, тлумаченні та впровадженні. Невідповідність вимогам українських законів та нормативних актів може призвести до накладання жорстких стягнень та великих штрафів. Майбутні податкові перевірки можуть спричинити донарахування зобов'язань, оцінка податкових зобов'язань контролюючими органами може суперечити податковим деклараціям Компанії. Такі оцінки можуть стосуватися податків, штрафів та відсотків, і ці суми можуть бути суттєвими. Хоча управлінський персонал Компанії вважає, що виконав вимоги податкового законодавства, за останні роки було введено численні зміни до податкового та валютного законодавства та пов'язані з ними нормативні акти, які не завжди чітко сформульовані.

Правові суперечки

У ході своєї діяльності Компанія залучається до різних судових процесів. На думку управлінського персоналу, оскільки кінцевий результат цих судових процесів матиме суттєвий вплив на фінансовий стан або результати діяльності, існує необхідність створення забезпечення під можливі збитки. У зв'язку з цим керівництво прийняло рішення про створення відповідного забезпечення (Примітка 22).

Умовні зобов'язання

У Компанії немає значних умовних зобов'язань за нерозривними договорами оренди. Компанія уклала угоду з Європейським Банком Реконструкції і Розвитку № 39299 від 16 липня 2009 року (Примітка 20) на загальну суму кредиту 12 000 тис. євро. На 31 грудня 2017р. Компанія має заборгованість за кредитом у розмірі 8 721 тис. євро (2016: 9 967 тис. євро), що становить 8 528 тис. євро за амортизованою вартістю (2016: 9 735 тис. євро). Станом на 31.12.2017р. Компанія не використала кредитну лінію в сумі 700 тис.євро (2016: 700 тис. євро). У разі отримання всієї суми кредиту, загальна сума фінансових зобов'язань Компанії збільшиться до 9 421 тис. євро (2 579 тис. євро Компанією було повернуто), а також відсотки. Відповідно до вище вказаної кредитної угоди Компанія має виконувати певні господарські та фінансові зобов'язання. Станом на дату випуску звітності Компанія оцінює відхилення від даних зобов'язань як несуттєві. Компанія платить пенсії працівникам відповідно до законодавства України. Загальна сума пенсій, що повинні бути сплачені Компанією, розкрита в Примітці 27 "Ризик ліквідності". На кожну звітну дату Компанія оцінює зобов'язання за амортизованою вартістю, використовуючи ефективну ставку.

29. Події після звітної дати

Після звітної дати і до дати підписання цієї фінансової звітності не відбулося суттєвих подій які б потребували розкриття чи надавали додаткову інформацію щодо фінансового стану чи результатів діяльності Компанії, та які необхідно було б відображати у фінансовій звітності.